

[Vesterager.]

for at prøve paa, om vi kan finde Vej frem til Enighed og til at faa Loven godt gennemført.

A. M. Hansen: Naar henses til, at det er fjerde Gang i Løbet af de fire sidste Rigsdagssamlinger, Folketinget skal behandle Forslag til Lov om Folkeskolen, og naar henses til de mange og lange Taler, der i de nærmest foregaaende Aar er holdt om denne Sag, vil man forstaa mig, naar jeg siger, at jeg ikke agter ved denne Lejlighed at holde nogen lang Tale. Vel ved jeg, at Taler kan være gavnlige og nødvendige, men nu tror jeg dog, Tiden er kommet til, at man maa kræve Handling fremfor Taler.

Da den højtærede Undervisningsminister i Fjor forelagde Skolelovforslaget, gav han Løfte om udstrakt Hensyntagen til de forskellige Ønsker og Synspunkter, der under Forhandlingen om denne Sag igennem Aarene er blevet gjort gældende. Dette Løfte gav han i den Hensigt, at Lovforslaget saa skulde kunne faa Tilslutning fra et stort Flertal i Rigsdagen. Løftet er blevet holdt, og Lovforslaget, som det nu foreligger, er derfor paa adskillige Punkter ret forskelligt fra de tidligere Forslag, og det maa ses som et Produkt af Udvalgets Samarbejde med den højtærede Undervisningsminister. Jeg mener, at den højtærede Minister med lykkelig Haand, om jeg saa maa sige, har draget Diagonalen i Kræfternes Parallelogram, har taget Hensyn til de forskellige Ønsker, og derfor er der Grund til at nære sikker Forventning om at faa Lovforslaget ophøjet til Lov i denne Samling, et Ønske, som nu deles af vide Kredse i Befolkningen.

Jeg maa dog i denne Forbindelse sige, at Venstres Ordfører det ærede Medlem Hr. Arnth Jensens Tale skuffede mig. Der var endnu al den gamle Kritik fra tidligere Behandlinger i Behold. Denne Gang fik vi at vide, ligesom tidligere, at det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen synes bedst om sine egne Ændringer, og det er der jo ikke noget nyt i; men jeg tror dog nok, at det ærede Medlem og hans Parti vil give mig Ret, naar jeg siger, at der i det foreliggende Lovforslag er taget meget vidtgaende Hensyn ogsaa til de Ønsker, som det ærede Partis Repræsentanter i Udvalget har fremsat.

Men selv om der sammenholdt med tidligere Lovforslag om Folkeskolen altsaa paa mange Punkter er sket Ændringer, er Grundsynspunkterne dog i Hovedsagen de

samme. Det er nu klart fastslaaet — ja, maaske endog klarere end før —, at Folkeskolen skal have sit Maal i sig selv. Den skal, som jeg udtalte her for 3 Aar siden, da vi første Gang behandlede Forslag til Lov om Folkeskolen, ikke være en Forstue til den lærde Skole, men et selvstændigt Hus, hvor alle Landets Børn med Tryghed kan sendes hen og faa den grundlæggende Undervisning, der svarer til deres Alder, Evner og Anlæg. Man vil derfor forstaa, at jeg er tilfreds med den ændrede Formaaalsparagraf, hvori det hedder, at „Folkeskolens Formaal er at fremme og udvikle Børnenes Anlæg og Evner, at styrke deres Karakter og give dem nyttige Kundskaber“. Men dette naas selvsagt ikke ved at dyngge op en Mangfoldighed af nye Fag; nej, Kræfterne skal samles om at give Børnene fyldige og solide Kundskaber i de almindelige Skolefag.

Som Maalet er det samme, er ogsaa Midlerne de samme, idet der i Lovforslaget kræves mere Tid til Undervisningen, flere Undervisningstimer og en fornuftig Fordeling af disse under Hensyntagen til Børnenes Alder. Jeg forstaaer ikke, at det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen kan tale om Ensretning, fordi der i Lovforslaget fastsættes et Mindstemaal af Undervisningstimer — det har jo intet med Ensretning at gøre. Hvis der skal skabes en bedre Undervisning, hvis Folkeskolen skal kunne løse sin Opgave bedre end hidtil, er det nødvendigt, at der gives mere Tid. Jeg hilser derfor med Glæde, at der er sat dette Mindstemaal af Timer, og jeg ser nødigt, at man gaar bort derfra, idet jeg ikke ser nogen Mulighed for, at man kan nøjes med mindre, ligesom jeg heller ikke paa nogen Maade kan give det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen Ret i, at der skal aabnes Adgang til, at de smaa Børn kan gaa længere i Skole end foreslaaet i Lovforslaget.

Om det med Hensyn til dette sidste skal være nøjagtigt disse 18 Timer, kan vi forhandle om, men at det ikke bør være over 4 Timer daglig, tror jeg selv det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen vil være enig med mig i. Det, vi maa ønske, er: mindre Undervisningstid for de smaa Børn og mere Undervisningstid for de store. Jeg ved godt, at det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen er bange for, at den vestjyske Skoleordning i saa Tilfælde ikke kan opretholdes, men selv om den maaske ikke kan det i samme Omfang som nu, selv om de store Børn ikke kan faa fri i det samme Antal Maaneder som nu, kan Princippet i den vestjyske Skoleordning opretholdes. Da det er givet, at med 6 Timers daglig Undervisning om